

nogen Beskyldning ud mod de enkelte Postfunktionærer, der ganske vist lide meget netop ved den Stilling, hvori de staa, thi det maa man erkjende, at efter hele den Udvikling, vort Postvæsen har faaet, er der i høi Grad Trang til en Lønningslov, og ikke alene til en Lønningslov, men til en Kontorholdslov. Jeg siger imidlertid dog, at de maa talke deres egen Overbestyrelse for, at det er gaaet, som det er gaaet; jeg ser ikke rettere, og jeg fulgte den Ting meget nøie, dengang Sagen forhandlede, og det er mig bekendt, at den Lov, man tilbød fra dette Thing, var gunstigere for de paagjældende Postfunktionærer end f. Ex. Loven for Toldembedsmændene, i ethvert Fald ligesaa gunstig. (Tauber: Den var gunstigere!) Den var gunstigere, siger det ærede Medlem. Jeg har alt berørt, hvorledes det er gaaet med Spørgsmaalet om Oprættelsen af en Alderdomsforsørgelseskasse, og jeg for min Part skal erklære, at jeg ikke har lyst til at bringe flere Lovforslag frem om den Slags Ting, thi er der Noget, man ikke skal, saa er det at vække Forhaabninger, som man veed ville blive stussede. Det forekommer mig dog ogsaa, at Staten burde tænke paa sine egne lavere lønnede Bestillingsmænd og da f. Ex. paa Postbudene og ogsaa for en Del paa Jernbanebestillingsmændene. Det er jo sikkert nok, at vi have ikke mindre end 1290 Landpostbude, men man kan godt sige, uden at sige for Meget, at i Løbet af 10 Aar ville de gennemsnitlig være opslidte, og hvor blive de da af, naar de ere opslidte? De falde Kommunerne til Byrde, uagtet Staten har benyttet deres Arbeide. Arbeidet bør, som jeg tidligere har havt Leilighed til at udtale, lønnes saaledes, at det er istand til at føde en Mand med Familie, naar ikke Manden og Familien ere udsatte for særligt Uheld, og det forekommer mig rigtignok, at Staten burde sørge først og fremmest for sine egne Bestillingsmænd. Jeg har flere Gange berørt denne Sag, men, som det forekommer mig, uden Frugt. Jeg kan dog ikke undlade at gjentage her, at det synes mig ikke forsvarligt, at Staten opslider paa denne Gren — der er naturligvis andre Grene, paa hvilke noget Lignende er Tilfældet — de ca. 1,300 Bestillingsmænd for siden at kaste dem over paa Kommunerne. Jeg veed meget vel, at de ere Affordarbeidere, og at de frivillig have givet sig til det, men dermed kan man ingenlunde, efter min Opfattelse, lade sig berolige. — Jeg har tidligere her i Thinget berørt Søndagsarbeidet, og jeg skal gjøre det igjen. Den høitærede Indenrigsminister var ifjor, forekommer det mig, temmelig fremmed for denne Ting. Det var, som

om han overhovedet slet ikke kjendte, at der i Udlandet hersker flere Steder en hel anden Ordning end her, og det i Lande, der staa paa et høit økonomisk Standpunkt. Jeg har siden den Tid søgt nøiere Oplysning om denne Sag, og jeg skal fremdrage nogle af disse Oplysninger. Jeg skal ikke her komme ind paa, hvad der kan tale til Fordel for, at Søndagsarbeidet ophører, saavidt gjørligt, men det vil jeg dog sige, at jeg har hørt flere Økonomer og Andre, som ikke tog det fra et religiøst Standpunkt, thi det behøver man ikke, men simpelthen tog det fra det almenmenneskelige, økonomiske Ståde, fremhæve, at ethvert Menneske trænger til at have en Fridag om Ugen, at det er en dybt begrundet Lov, at de trænge dertil, og at der i de Lande og paa de Steder, hvor Jernbanefunktionærene have denne Hviletid, uagtet der er langt stærkere Fart paa det, sker forholdsvis færre Ulykker end i Lande, hvor man anspænder Arbeidernes Kræfter, ikke alene de 6 Dage i Ugen, men den syvende med. Jeg har, som sagt, søgt lidt nøiere Oplysninger om denne Ting, og jeg har fra paalidelig Kilde faaet den Oplysning, at i Storbritannien gaar der om Søndagen kun en Fjerdedel af de sædvanlige Jernbanetog, i Skotland kun en Sjattedel, i Amerika er der endogsaa flere Vinter, der ligge ganske stille, og disse Vinter, hvor Driften ligger ganske stille om Søndagen, skulle have forholdsvis større Fortjeneste end de, hvor denne Ordning ikke finder Sted. Det Samme gjælder for Post- og Telegrafvæsenet. I Kanada, f. Ex., ligger Post- og Telegrafvæsenet ganske stille om Søndagen, i London uddeles der om Søndagen kun Breve i en Time, hvor Publikum har Ret til at gaa hen paa de vedkommende Poststeder og hente deres Breve, og i London uddeles der dog daglig mindst 1½ Million Breve; den samme Ordning er tilstede i de fleste engelske Byer. Man har ikke mærket, at der i disse Lande er nogen Tilbagegang som Følge heraf, tværtimod, det er nærest de rigeste Lande. Naar den høitærede Indenrigsminister ifjor spurgte, hvorledes en Ordning i den Retning skulde finde Sted — og der blev ogsaa spurgt derved fra anden Side — vil jeg være, at man jo kan indskrænke Arbeidet om Søndagen meget, dersom man er bange for at faae Personellet altfor meget forøget; men ellers kan man naturligvis rette det ved at holde nogen Reserve, som derfor ikke behøver at være uforholdsmæssig dyr. Det er min Overbevisning, at det vil være i Personellets og hele Landets velforstaaede Interesse, om man tog det Hensyn at slaffe Arbeiderne en ugentlig Fridag, ikke alene, ja